EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 11.9.2009
KOM(2009) 467 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

om att stärka säkerställandet av skydd för immateriella rättigheter på den inre marknaden

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Säkerställande av immateriella rättigheter. Att omsätta ett långsiktigt åtagande i handling 3

2. Att förstå utmaningarna och minska riskerna: Ett EU-observationscentrum för varumärkesförfalskning och pirattillverkning 5

2.1. Att stödja säkerställande av skydd för immateriella rättigheter genom heltäckande information och utbyte av bästa praxis 6

2.2. Att utforma observationscentrumet som en plattform för berörda parter och medlemsstaterna 8

3. Främjande av administrativt samarbete över hela Europa 8

3.1. Att öka öppenhet och överblickbarhet i nationella strukturer och system 9

3.2. Att främja gränsöverskridande samarbete genom moderna redskap för informationsutbyte 9

4. Att bygga koalitioner: underlättande av frivilliga arrangemang mellan berörda parter 10

4.1. Med sikte på att utveckla en gemensam grund bland berörda parter 10

4.2. Att bekämpa intrång i immateriella rättigheter genom dialog med berörda parter 10

4.3. Att ingripa mot försäljningen på Internet av förfalskade varor 11

5. Slutsatser 12

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

om att stärka säkerställandet av skydd för immateriella rättigheter på den inre marknaden

1. SÄKERSTÄLLANDE AV IMMATERIELLA RÄTTIGHETER. ATT OMSÄTTA ETT LÅNGSIKTIGT ÅTAGANDE I HANDLING

I dagens kunskapssamhälle utgör immateriella rättigheter en mycket viktig affärstillgång, som genom att garantera en rimlig avkastning på en investering uppmuntrar innovation och kreativitet. Immateriella rättigheter spelar en allt viktigare roll i att främja den ekonomiska tillväxten genom att skydda uppfinnare, formgivare och konstnärer och ge dem möjligheter att utnyttja det kommersiella värdet av deras verk. Detta skapar en värdefull cykel av affärsutveckling, kunskapsspridning och fortsatt innovation. Vidare kan i synnerhet varumärken gynna konsumenterna, eftersom de i många fall är ett tecken på kvalitet och en försäkring om att de varor och tjänster de köper är lagliga, säkra och tillförlitliga.

Flera av de största och mest framgångsrika företagen i världen är hemmahörande i EU och för dessa företag är immateriella rättigheter bland deras mest värdefulla kommersiella tillgångar. Immateriella rättigheter är emellertid lika viktiga för den inre marknadens små och medelstora företag, som utnyttjar dem för att skydda sina immateriella tillgångar och få tillgång till finansiering av nyföretagande och riskkapital. Det är väsentligt att Europeiska unionen fortsätter att stödja denna miljö genom en högkvalitativ immaterialrättskultur som skyddar och skapar möjligheter för att tillvarata livsviktig europeisk talang.

De immateriella rättigheternas ökande värde är en framgångsindikator. Det gör dem emellertid också eftertraktade för varumärkesförfalskare och pirattillverkare, som ofta är välfinansierade och har utvecklats till organiserade, mycket yrkesskickliga entreprenörer som arbetar i industriell skala. Dessa intrångsgörare utnyttjar fullt ut framgångar i teknik och handel genom att utveckla moderna affärsmodeller för att kontrollera produktion, distribution och försäljning av olagliga varor över gränser och kontinenter. Internet är ett sådant redskap som används för att driva på en världsomspännande marknad i olagliga produkter, vilket hämmar innovation och hotar arbetstillfällen.

I Europa har varumärkesförfalskning och pirattillverkning[1] en dramatisk och skadlig inverkan på näringslivet, och dessa företeelser kan potentiellt bli ännu mer problematiska till följd av den senaste tidens konjunkturnedgång och det allt större spektrum av förfalskade produkter som saluförs. Tidigare har detta drabbat lyxvaror, mode, musik- och filmprodukter, men idag påverkar varumärkesförfalskning och pirattillverkning ett bredare spektrum av masskonsumtionsvaror som exempelvis livsmedel, kosmetika, hygienprodukter,

[1] I detta meddelande bör uttrycket ”varumärkesförfalskning och pirattillverkning” förstås som att det täcker in intrång i alla immateriella rättigheter enligt vad som avses i kommissionens uttalande om artikel 2 i direktiv 2004/48/EG. EUT L 94, 13.4.2005, s. 37.

bilreservdelar, leksaker och olika typer av teknisk och elektrisk utrustning[2]. Detta har medfört risker för hälsa och säkerhet för Europas medborgare. Särskilt den ökande förekomsten av förfalskade läkemedel[3] utgör ett växande problem[4]. Kommissionen har upprättat en rättslig ram för den inre marknaden som tillhandahåller de nödvändiga redskapen för att säkerställa skyddet av immateriella rättigheter på ett rättvist, effektivt och proportionellt sätt. Direktivet om säkerställande av skydd för immateriella rättigheter[5] utgör en hörnsten i denna rättsliga ram. Den har lett till en harmonisering av medlemsstaternas lagstiftningar med avseende på civilrättsliga åtgärder för säkerställandet av skyddet för alla immateriella rättigheter och ett förslag om straffrättsliga påföljder diskuteras för närvarande i rådet[6].

EU:s tullförordning, som ger möjlighet att beslagta varor som misstänks för intrång i immateriella rättigheter, är en annan av det rättsliga ramverkets[7] grundpelare. Kommissionen samråder för närvarande med medlemsstaterna och berörda aktörer om hur man ytterligare kan förbättra förordningen.

Med det huvudsakliga lagverket på plats föreslår nu kommissionen att komplettera lagstiftningsramen med icke-lagstiftningsåtgärder, i linje med rådets (konkurrenskraft) resolution av den 25 september 2008 om en heltäckande europeisk plan mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning.

I detta avseende är det ytterst viktigt att stödja små och medelstora företag. I en enkät som under 2007 genomfördes för kommissionens räkning bekräftades att överträdelser av immateriella rättigheter skapar betydande problem för europeiska små och medelstora företag, av vilka många inte har de resurser eller den finansiering som krävs för att vidta rättsliga åtgärder mot dem som gör sig skyldiga till intrång i immateriella rättigheter[8]. Kommissionen har därför inriktat sig på att öka stödet på detta område, vilket avspeglar den starka tonvikt som sedan nystarten för Lissabonstrategin 2005 läggs vid immateriella rättigheter och kunskapsförvaltning. I slutrapporten från den rådgivande expertgrupp som inrättats av kommissionen lämnades rekommendationer om det stöd som små och medelstora företag[9] behöver. I linje med rapportens slutsatser går kommissionen vidare med en rad besläktade projekt för att hjälpa små och medelstora företag att integrera immateriella rättigheter i sina innovationsstrategier och affärsplaner.

På det globala planet har kommissionen utvecklat en långfristig strategi för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter i tredjeland[10]. Inom ramen för denna strategi har man sammanställt en förteckning över "prioriterade länder" som regelbundet uppdateras[11]. Andra

---

2 I den senaste gemenskapstullrapporten från kommissionen varnas för att hotet mot konsumenters hälsa och säkerhet ökar dramatiskt till följd av att beslag av föremål år 2008 ökat med mer än det dubbla till 178 miljoner, av vilka omkring 20 miljoner, eller 11 % av alla beslagtagna föremål, utgör en potentiell risk för EU-medborgarnas hälsa och säkerhet. IP/09/1106 av den 9 juli 2009.

3 Se http://www.ip-talk.eu/?p=607 ”Medi-Fake” resultat av insatsen (februari 2009) – mer än 34 miljoner illegala läkemedel har tagits i beslag.

4 http://www.interpol.int/Public/ICPO/Pressmeddelande/PR2008/PR200865.asp and http://www.icc-ccs.co.uk/bascap/article.php?articleid=780.

5 Direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004, EUT L 157, 30.4.2004, s. 16.

6 KOM(2006) 168, 26.4.2006.

7 Rådets förordning (EG) nr 1383/2003, 22.7.2003 EUT L 196, 2.8.2003, s. 7.

8 Technopolis, ”Effects of counterfeiting on EU SMEs” (finns ej på svenska). http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/industry/doc/Counterfeiting_Main%20Report_Final.pdf

9 http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/industry/ipr_report.htm.

10 KOM(2004) 749, 8.11.2004. EUT C 129, 26.5.2005, s. 3.

11 http://ec.europa.eu/trade/issues/sectoral/intell_property/ipr_epc_countries_en.htm

viktiga initiativ rör förhandlingarna om ett handelsavtal mot varumärkesförfalskning (ACTA) och en handlingsplan EU-Kina för att öka tullsamarbetet om skydd för immateriella rättigheter. Kommissionen har därutöver lanserat sin helpdesk för små och medelstora företag som besvarar frågor om immaterialrätt i Kina. Därigenom erbjuds små och medelstora företag ett nödvändigt affärsredskap för att utveckla sina immateriella rättigheter och hantera risker i detta sammanhang.

Det är också mycket viktigt att konsolidera partnerskap mellan den offentliga och privata sektorn. En konferens på hög nivå om varumärkesförfalskning och pirattillverkning organiserades tillsammans med ledamöter i EU-parlamentet i maj 2008 för att lansera en hållbar EU-strategi för ett mer delaktigt synsätt[12]. Konferensen följdes upp av kommissionens strategi för industriell äganderätt för Europa[13] och antagandet av rådets (konkurrenskraft) resolution om en övergripande europeisk plan för bekämpning av varumärkesförfalskning och pirattillverkning[14]. I rådets slutsatser bekräftades behovet att säkerställa att skyddet av immateriella rättigheter fungerar bättre på den inre marknaden genom att komplettera lagstiftningen med en lång rad icke-lagstiftningsåtgärder. Rådet uppmanade också kommissionen att fortsätta att med kraft fokusera på gränskontroller i form av en tullplan för bekämpning av varumärkesförfalskning för perioden 2009–2012. Denna plan har utvecklats av kommissionen i samverkan med medlemsstaterna[15].

2. ATT FÖRSTÅ UTMANINGARNA OCH MINSKA RISKERNA: ETT EU-OBSERVATIONSCENTRUM FÖR VARUMÄRKESFÖRFALSKNING OCH PIRATTILLVERKNING

Övergripande fakta om den omfattande skada som intrång i immateriella rättigheter orsakar är väl dokumenterade. Det har varit svårare att samla in heltäckande information som kan bidra till att utveckla prioriteringar och göra insatserna för att skydda immateriella rättigheter mer riktade och effektiva, för att på så sätt bana väg för bättre samarbete och bevisförankrade politiska insatser.

I en rapport från OECD[16] 2006 framhävdes att en av de största utmaningar som möter regeringar och näringsliv är att inhämta tillförlitlig och aktuell information om omfattningen av varumärkesförfalskning och pirattillverkning och om vilka effekter de har på våra ekonomier och samhällen, inberäknat sysselsättningen i Europa. Trots att man i vissa sektorer lagt ned arbete på att analysera problemets vidd och omfattning har skiljaktiga metoder och källor används i siffermaterialet, vilket resulterat i en brist på jämförbara sifferuppgifter.

Dessutom innehålls en lång rad uppgifter hos nationella brottsbekämpande organ, europeiska och nationella varumärkes- och patentbyråer och olika näringslivsorganisationer. Dessa uppgifter är ofta svåra att sammanställa. En av de mer tillförlitliga informationskällor som finns att tillgå offentliggörs av kommissionen och baseras på årliga tullbeslag vid EU:s

---

12 Pressmeddelande IP/08/652.

13 KOM(2008) 465, 16.7.2008.

14 Rådets resolution av den 25 september 2008 (EUT C 253, 4.10.2008, s. 1).

15 EUT C 71, 25.3.2009, s. 1.

16 OECD; ”The Economic Impact of Counterfeiting and Piracy” (2006) (finns ej på svenska); http://www.oecd.org/sti/counterfeiting.

gränser[17]. Tullbeslag vid gränserna ger emellertid bara en del av bilden, eftersom de enbart hänför sig till varor som tas in till eller lämnar EU:s territorium. Det är nödvändigt att bredda den totala kunskapsbasen för att fullt ut bedöma de ekonomiska eller samhälleliga konsekvenserna av varumärkesförfalskning och pirattillverkning och för att förstå varför vissa produkter, sektorer och geografiska områden inom EU är mer utsatta än andra. Heltäckande och jämförbara uppgifter kommer också att medverka till att fastställa överenskomna prioriteringar och program, mål för säkerställande av skydd för immateriella rättigheter samt bättre riktade kampanjer för att göra konsumenterna mer medvetna om problemet.

I syfte att uppnå detta förordade rådet (konkurrenskraft) inrättandet av ett europeiskt observationscentrum för varumärkesförfalskning och pirattillverkning som det huvudsakliga EU-instrumentet för att *”med utgångspunkt i uppgifter som den offentliga och den privata sektorn önskar överlämna, erhålla en regelbunden utvärdering av omfattningen av varumärkesförfalskningen och pirattillverkningen samt en mer exakt analys av dessa fenomen”*[18].

2.1. Att stödja säkerställande av skydd för immateriella rättigheter genom heltäckande information och utbyte av bästa praxis

Kommissionen är nu i färd med att inrätta ett observationscentrum som är tänkt att fungera som en central resurs för att samla in, övervaka och rapportera uppgifter som rör alla slags intrång i immateriella rättigheter. Observationscentrumet bör emellertid spela en mycket bredare roll och bli en plattform där företrädare för nationella myndigheter och berörda parter kan utbyta idéer och expertis om bästa praxis för att utveckla gemensamma strategier för att säkerställa skyddet av immateriella rättigheter samt utfärda rekommendationer till politiska beslutsfattare.

För att observationscentrumet ska bli den alleuropeiska kunskapskällan och den centrala resursen för berörda parter och offentliga myndigheter som medverkar i åtgärder för att säkerställa skydd för immateriella rättigheter kommer det att krävas ett nära samarbete mellan kommissionen, medlemsstaterna och den privata sektorn. Syftet är därför att engagera företrädare för offentliga och privata berörda parter från hela Europeiska unionen och föra samman dem i ett partnerskap med konsumenterna för att utveckla en bredare förståelse för dessa problem. Detta kommer att göra det lättare att utarbeta praktiska lösningar, mer riktade strategier för att höja medvetenheten och ökade samverkansinsatser. Ett viktigt konkret resultat skulle kunna vara en allmänt tillgänglig årsrapport, framlagd av kommissionen med specifik information om kärnarbetsområden.

Observationscentrumet kommer särskilt att göra följande:

- Förbättra insamlingen och användningen av oberoende, tillförlitlig information och statistiska uppgifter genom att
  - utveckla en referensmetodik för insamling, analys och rapportering av oberoende statistiska uppgifter om intrång i immateriella rättigheter som ska säkerställa att informationen sammanställs på ett objektivt och balanserat sätt,

---

[17] EU:s tullrapport om säkerställande av skydd för immateriella rättigheter. Resultat vid de europeiska gränserna – 2008. http://ec.europa.eu/taxation_customs/.

[18] Se fotnot 14, punkt 15.

– genomföra detaljerade analyser och tillhandahålla regelbundna bedömningar av ekonomiska och samhälleliga konsekvenser, däribland effekterna på innovation, konkurrenskraft och sysselsättning i Europa, den organiserade brottslighetens inblandning och risker för befolkningens hälsa och säkerhet i Europa,

– använda heltäckande statistiska uppgifter från offentliga myndigheter och privata organisationer för att bedöma starka och svaga sidor i säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter över hela den inre marknaden, och

– tillhandahålla regelbundna och specifika rapporter för att identifiera svagheter på den inre marknaden, lyfta fram hot och utmaningar och vara pådrivande i utvecklingen av bevisförankrade strategier för att säkerställa skyddet av immateriella rättigheter. De offentliga rapporterna kommer att utgöra en solid kunskapsbas och kommer att bli centrala hjälpmedel för att fastställa prioriteringar och mäta framsteg.

- Främja och sprida bästa praxis bland offentliga myndigheter genom att

  – lyfta fram och bedöma samordningsinsatser för att säkerställa skyddet av immateriella rättigheter i medlemsstaterna,

  – främja och sprida bästa praxis särskilt genom innovativa och framgångsrika samarbetsinitiativ mellan olika myndigheter med ansvar för brottsbekämpning liksom andra relevanta nationella myndigheter,

  – identifiera och dokumentera genomförandet av utbildningsprogram i olika medlemsstater och sprida bästa praxis,

  – uppmuntra att offentligt finansierade projekt i full utsträckning respekterar immateriella rättigheter, och

  – främja samarbete mellan den offentliga och privata sektorn, särskilt i syfte att öka medvetenheten om problemet och att utbilda brottsbekämpande organ.

- Sprida kunskap om framgångsrika strategier i den privata sektorn genom att

  – identifiera och bedöma framgångsrika strategier för att bekämpa varumärkesförfalskning och pirattillverkning och åtgärder som vidtagits av den privata sektorn samt sprida bästa praxis,

  – nå ut till en brett spektrum av berörda parter i distributionskedjan, som exempelvis organisatörer av mässor, transport- och logistikföretag och leverantörer av betalningstjänster,

  – uppmuntra ansträngningar att höja de immateriella rättigheternas kvalitet i syfte att möjliggöra ett effektivt säkerställande av skyddet för dessa rättigheter,

– identifiera framgångsrika offentliga kampanjer för att skapa ökad medvetenhet om problemet, utveckla strategier och initiativ samt sprida bästa praxis till alla ekonomiska sektorer och över nationsgränser, och

– utforska hur man kan främja ökad medvetenhet om och utbildning i immateriella rättigheter bland unga människor.

- Identifiera, rapportera och föreslå lösningar på nyckelproblem genom att

  – bedöma och belysa problem i specifika geografiska områden och specifika sektorer och avge rekommendationer till politiska beslutsfattare.

2.2. Att utforma observationscentrumet som en plattform för berörda parter och medlemsstaterna

Rådet föreslog i sin resolution att observationscentrumet bör baseras på befintliga kommissionsstrukturer, som bör vara lätta och flexibla och, när så krävs, kunna anlita utomstående expertis. Kommissionen kommer därför stå för den centrala förvaltningsresursen. Företrädarna för medlemsstaterna och berörda parter kommer emellertid att vara fullt delaktiga i observationscentrumets arbete och i arbetet med att säkerställa att dess målsättningar uppfylls.

Medlemsstaterna kommer att anmodas att utnämna en nationell representant och de berörda parternas medverkan kommer att behöva avspegla ett brett urval av europeiska och nationella organ, som representerar de olika ekonomiska sektorer som mest berörs av kampen mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning och har störst erfarenhet på detta område. Europeiska konsumenter måste också vara väl representerade och uppmanas att inta en aktiv roll. På detta sätt skulle observationscentrumet kunna hjälpa konsumenter att bli mer aktiva och ansvarsfulla parter. Dessutom måste de små och medelstora företagens representation ägnas särskilt uppmärksamhet.

3. FRÄMJANDE AV ADMINISTRATIVT SAMARBETE ÖVER HELA EUROPA

Det administrativa samarbetet mellan olika brottsbekämpande myndigheter behöver förbättras för att säkerställa ett löpande och effektivt skydd för immateriella rättigheter överallt på den inre marknaden. Eftersom intrång i immateriella rättigheter har en internationell dimension är ett förbättrat internt gränsöverskridande samarbete en absolut nödvändighet och inte bara ett lagkrav, och även om det administrativa samarbetet redan fungerar på tullområdet saknas det helt klart på andra områden och behöver därför utvecklas[19].

Ett ökat administrativt samarbete på området för säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter bör också ses i ett bredare sammanhang som en del av ett partnerskap mellan kommissionen och medlemsstaterna för genomförandet av en gränslös inre marknad[20]. Ett effektivt nätverk av kontaktpunkter över hela Europeiska unionen är i detta syfte väsentligt för att kunna främja ett snabbt utbyte av uppgifter om misstänkta produkter, tillverkningsplatser,

---

[19] EG-fördraget, artikel 10. Direktiv 2004/48/EG artikel 19.

[20] Kommissionens rekommendation 2009/524/EG av den 29 juni 2009 om åtgärder för att få den inre marknaden att fungerar bättre, EUT L 176, 7.7.2009, s. 17.

distributionsvägar och viktiga försäljningsställen. Detta kommer att skapa synergieffekter, som i sin tur kommer att medverka till att samordna nationell politik och till att erbjuda ömsesidigt bistånd.

Det är också nödvändigt att utveckla bättre samordning inom medlemsstaterna mellan aktörer som arbetar med att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter. För att säkerställa effektivare informationsutbyte måste nationella myndigheter upprätthålla löpande kontakter med varandra och med relevanta organ i den privata sektorn. Medlemsstaterna uppmanas därför att utse nationella samordnare med ett starkt mandat att samordna frågor som gäller säkerställande av skydd för immateriella rättigheter mellan sina respektive nationella brottsbekämpande myndigheter. Dessa nationella samordnare bör vara direkt sammankopplade via ett centralt system och bör agera som huvudkontaktpunkter för näringslivsorganisationer, upprätthålla kontakter med berörda parter samt underlätta samarbete över gränserna.

Nationella patentbyråer kan i egenskap av nationella center för immaterialrättsexpertis ge viktiga bidrag. De skulle kunna spela en värdefull roll när det gäller att bygga upp plattformar och strategier i syfte att vara pådrivande i utvecklingen av samordnade synsätt och sprida god praxis. Denna roll skulle kunna utsträckas till nya funktioner som exempelvis insatser för att skapa ökad medvetenhet, specifikt stöd till små och medelstora företag samt samordning. Andra internationell centrala kontaktpunkter för immateriella rättigheter, som exempelvis Europeiska patentverket, kan även tänkas vilja dela med sig av sin expertis och goda praxis. När det gäller varumärken och mönster (formgivningar) vore det emellertid möjligt att ytterligare utöka samarbetet mellan KHIM (Kontoret för harmonisering inom den inre marknaden) och de nationella byråerna för att täcka in EU-samarbetet och framtida program och åtgärder för att säkerställa skyddet av immateriella rättigheter.

3.1. Att öka öppenhet och överblickbarhet i nationella strukturer och system

Öppenheten och överblickbarheten måste förbättras när det gäller de nationella strukturerna för att ge stöd till berörda parter på gränsöverskridande nivå, särskilt för små och medelstora företag. Efter en omfattande samrådsomgång, i vilken alla medlemsstater har deltagit och tillfört information, arbetar kommissionen för närvarande med att analysera de strukturer som medlemsstaterna har infört för att bekämpa intrång i immateriella rättigheter. Detta kommer utmynna i en rapport som kommer att kartlägga de befintliga ramverken och strategierna och ange indikatorer på god praxis. Rapporten kommer att läggas fram på möten mellan berörda parter och medlemsstaterna, inom ramen för observationscentrumet, under andra hälften av 2009.

3.2. Att främja gränsöverskridande samarbete genom moderna redskap för informationsutbyte

Det finns ett absolut behov av att förbättra utbytet av aktuell information för att främja gränsöverskridande samarbete. Rådet (konkurrenskraft) uppmanade i sin resolution kommissionen att inrätta ett nät för snabbt utbyte av central information, med stöd av nationella kontaktpunkter och moderna verktyg för informationsutbyte.

För att uppnå detta syfte måste ett elektroniskt nätverk för utbyte av information om intrång i immateriella rättigheter på den inre marknaden göras tillgängligt för en brett urval av nationella organ, inklusive olika brottsbekämpande myndigheter och nationella varumärkes- och patentbyråer. Nätverket måste

- stödja utbyte i ”realtid” av information om varor och tjänster som utgör intrång i immateriella rättigheter på den inre marknaden.

- medge en snabb förmedling av varningar om särskilda produkter, trender och potentiella hot, och

- tillhandahålla hjälpmedel för att överbrygga språkhinder för nationella myndigheter.

Kommissionen håller för närvarande på att analysera hur ett modernt system skulle kunna utformas, med utgångspunkt i sin erfarenhet av andra inremarknadssystem som exempelvis informationssystemet för den inre marknaden (IMI)[21] och systemet för övervakning av utbyte av marknadsinformation (ICSMS)[22] så att det på bästa möjliga sätt ska motsvara användarnas behov. Detta skulle kunna ha formen av ett gränssnitt för att kunna dela och utbyta nödvändig information och bygga på befintliga nätverk, som exempelvis IMI.

4. ATT BYGGA KOALITIONER: UNDERLÄTTANDE AV FRIVILLIGA ARRANGEMANG MELLAN BERÖRDA PARTER

4.1. Med sikte på att utveckla en gemensam grund bland berörda parter

Kampen mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning är inte enbart till fördel för rättighetsinnehavarna, den är också i övriga berörda parters intresse, såsom importörer, organisatörer av mässor, återförsäljare inbegripet e-handelsplattformar.

Varumärkesförfalskning och pirattillverkning skadar allvarligt tilliten och förtroendet för handeln med varor och tjänster, särskilt på Internet och över gränser. För företagen kan detta leda till att affärsmöjligheter går förlorade. För konsumenter skulle varumärkesförfalskning kunna leda till en ovilja att utnyttja distributionskanaler på bästa sätt eller en ovilja att dra nytta av särskilt gynnsamma erbjudanden på den inre marknaden.

En lång rad förfalskade varor som kan tänkas påverka envar europeisk medborgares hälsa och säkerhet, som exempelvis förfalskade läkemedel, livsmedel, kosmetika, hygienprodukter, elektronisk och teknisk utrustning och reservdelar till bilar m.m. visar vidare att det ligger i alla berörda parters gemensamma intresse att samarbeta för att bekämpa detta växande problem.

Rättighetsinnehavare och andra berörda parter bör därför uppmuntras att utnyttja potentialen i samarbetsstrategierna och lägga ökad vikt på att i gemensamt intresse med förenade krafter bekämpa varumärkesförfalskning och pirattillverkning och även utnyttja möjliga alternativ till domstolsprocesser för att lösa tvister.

4.2. Att bekämpa intrång i immateriella rättigheter genom dialog med berörda parter

Inriktningen på gemensamma intressen bör göra det möjligt att främja frivilliga arrangemang mellan berörda parter och på så sätt nå praktiska lösningar. Frivilliga arrangemang för att

---

21 http://ec.europa.eu/idabc/en/document/5378/5970.

22 http://www.icsms.org/icsms/App/index.jsp.

bekämpa varumärkesförfalskning och pirattillverkning på fältet kan ge berörda parter den flexibilitet de behöver för att snabbt anpassa sig till ny teknik. Denna strategi bemyndigar dessutom berörda parter att själva utarbeta optimala åtgärder, särskilt när det gäller tekniska lösningar. Frivilliga överenskommelser kan också lättare utvidgas till att även omfatta länder utanför Europeiska unionen och bli en grund för god praxis i kampen mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning på global nivå.

För att kunna komma överens om och genomföra frivilliga arrangemang är det mycket viktigt att berörda parter för en konstruktiv dialog med inriktning på konkreta problem och genomförbara och praktiska lösningar som måste vara realistiska, välavvägda och rättvisa för alla inblandade. Varje frivillig branschövergripande lösning måste vara förenlig med det befintliga rättsliga ramverket och inte på något sätt inskränka EU-medborgarnas grundläggande rättigheter, bland annat yttrande- och informationsfriheten, rätten till skydd för privatlivet och skyddet för personuppgifter[23], och inte heller inkräkta på rättsliga förhandlingar på EU-nivå. Kommissionen erbjuder sig att fungera som hjälpresurs (”facilitor”) för sådana dialoger mellan berörda parter i konkreta ämnen genom att bjuda in parterna till sammankomster, organisera möten, tillhandahålla administrativt och logistiskt stöd och genom att, om så krävs, säkerställa en korrekt avvägning mellan olika berörda intressen, inklusive EU-medborgarnas legitima rättigheter och förväntningar. Kommissionen kommer att noggrant övervaka hur dessa frivilliga lösningar utvecklas och fungerar och förblir redo att överväga alternativa strategier om så skulle krävas i framtiden.

4.3. Att ingripa mot försäljningen på Internet av förfalskade varor

Som ett första exempel har kommissionen inlett en dialog med berörda parter om försäljningen av förfalskade varor på Internet. Även om Internet inte i sig är källan till varumärkesförfalskning har det inte desto mindre blivit ett viktigt redskap för försäljningen av förfalskade varor över hela världen. Dess globala täckning och tillgänglighet, möjligheterna för handlare att förbli anonyma och att lägga ut och dra tillbaka erbjudanden med omedelbar verkan har gjort det till ett av de mest attraktiva kanalerna för försäljning av förfalskade varor. Internets enorma tillväxt gör det till ett prioriterat område för åtgärder. Det är också ett område där frivilliga arrangemang skulle förefalla särskilt lovande, med hänsyn till den snabba teknologiska utvecklingen och det resulterande behovet av praktiska teknikbaserade lösningar.

Både varumärkesinnehavare och Internetföretag har erkänt detta och har åtagit sig att utveckla former för framtida samarbete. Kommissionen har därför upprättat en strukturerad dialog mellan berörda parter för att underlätta framtida förståelse och hitta lösningar som kommer att vara i alla berörda parters intresse. En rad möten har redan ägt rum för att ta upp specifika frågor som rör försäljningen av förfalskade varor över Internet. Ytterligare möten har planerats före årets utgång, som kan komma att utmynna i ett samförståndsavtal och som ska behandla sådana frågor som brottsförebyggande åtgärder, kartläggning och avlägsnande av erbjudanden som utgör intrång i immateriella rättigheter (t. ex. anmälnings- och nedsläckningsförfaranden) och frågor som rör säljare från Internetplattformar. Kommissionen kommer emellertid att behöva överväga lagstiftningslösningar om det inte går att enas om

[23] Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artiklarna 7, 8 och 11. EUT C 303, 14.12.2007, s. 4.

frivilliga arrangemang, särskilt inom ramen för direktivet om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter[24].

5. SLUTSATSER

Immateriella rättigheter utgör en av hörnstenarna i ett konkurrenskraftigt, välståndsskapande kunskapsbaserat samhälle genom att erbjuda incitament för skapande verksamhet, innovation och handel. Intrång i immateriella rättigheter leder till omfattande ekonomisk skada och det ökande antalet förfalskade varor utgör nu ett verkligt hot mot konsumenternas hälsa och säkerhet. Det ligger därför lika mycket i de berörda parternas som i konsumenternas intresse att ha ett reaktivt system på plats för bekämpning av intrång i immateriella rättigheter som är kraftfullt, välavvägt och rättvist.

Kommissionen söker säkerställa detta genom att komplettera det befintliga regelverket med icke-lagstiftningsåtgärder som bygger på mer samarbetsbaserade och riktade insatser för att säkerställa skydd för immateriella rättigheter överallt på den inre marknaden, särskilt genom att

- stödja säkerställandet av skydd för immateriella rättigheter genom ett EU-observationscentrum mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning,
- främja administrativt samarbete över hela den inre marknaden,
- samt underlätta frivilliga arrangemang mellan berörda parter.

Kommissionen är övertygad om att dessa åtgärder kommer att väsentligt stärka kampen mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning i de europeiska medborgarnas, företagens och hela ekonomins gemensamma intresse.

[24] Se fotnot 5 ovan.